

STANOVISKO DOZORNEJ RADY

organizácie Centrum pomoci Kalná, n.o.,
so sídlom SNP 469/44, Kalná nad Hronom, IČO: 45742812
k predaju vozidla Citroen Berlingo, EČV: LV295EG

I.

Dňa 5.6.2024 sa uskutočnilo spoločné zasadnutie orgánov neziskovej organizácie Centrum pomoci Kalná, n.o. (ďalej len „CPK, n.o.“).

V rámci diskusie novozvolená riaditeľka CPK n.o. Mgr. Stanislava Pisárová informovala správnú a dozornú radu o zmluve, ktorú našla v zložke po bývalej riaditeľke CPK n.o. PhDr. Anna Čiriová, MBA. Zamestnanci organizácie, členovia správnej a dozornej rady, ani starosta obce o uzatvorení tejto zmluvy nevedeli.

Kúpnopredajná zmluva bola uzatvorená dňa 24.1.2024 medzi predávajúcim CPK, n.o. a kupujúcim FREDIS s.r.o., Hronska č. 4, 934 01 Levice, IČO: 44137087, DIČ: 2022605200. Na základe tejto zmluvy predáva predávajúci kupujúcemu vozidlo Citroen Berlingo, EČV: LV295EG za kúpnu cenu 50 €.

Na základe vyžiadaných dokladov bolo zistené, že kúpna cena bola vyplatená bezhotovostným prevodom na účet dňa 27.1.2024.

Zmluva však nebola zverejnená v zmysle § 5a zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

II.

Na základe preskúmania všetkých podkladov Dozorná rada uvádza nasledovné:

1. Porušenie Zásad hospodárenia s majetkom obce Kalná nad Hronom

Dňa 15.11.2023 boli obecným zastupiteľstvom obce Kalná nad Hronom schválené **Zásady hospodárenia s majetkom obce**, ktoré upravujú spôsob nakladania s majetkom obce a podľa § 1 ods. 2 zaväzujú o.i. všetky **organizácie obce**. V čase uzatvorenia uvedenej zmluvy bolo platné znenie Zásad hospodárenia s majetkom obce **zo dňa 12.12.2023** (ďalej len „Zásady hospodárenia“).

Podľa § 3 ods. 3 písm. b) Zásad hospodárenia sú organizácie obce povinné „**vystupovať vo všetkých majetkovoprávných vzťahoch v rozsahu podľa týchto zásad a zákona o majetku obcí a niesť právnu zodpovednosť z týchto vzťahov vyplývajúcu v súlade s týmito zásadami a zákonom o majetku obcí**“.

Podľa § 4c ods. 1 písm. d) majú právnické osoby obce v zastúpení štatutárnym orgánom organizácie právomoc **na základe písomného návrhu** likvidačnej, škodovej alebo inventarizačnej komisie vymenovanej štatutárnym orgánom organizácie **a predchádzajúceho písomného súhlasu starostu obce** vyradovať a odpredávať hnuiteľné veci, ktoré sú prebytočné alebo pre organizáciu neupotrebitelné samostatne pri nižšej alebo rovnjej zostatkovej cene ako 3500 €.

Podľa § 5 ods. 10 „Nakladanie s akýmkoľvek majetkom obce musí byť posudzované aj s použitím zákonných podmienok vykonania **finančnej kontroly** (zabezpečenie efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančných operácií alebo ich častí), ako aj za účelom predchádzania podvodom, nedostatkom, nezrovnalostiam, netransparentnosti, diskriminácii alebo korupcii a pod.“

V zmysle § 15 ods. 3 Zásad hospodárenia „**Obecné právnické osoby sú povinné primerane použiť ustanovenia o prevode vlastníctva majetku obce podľa Zásad, pri prevode vlastníctva vlastného majetku tretím osobám, pokiaľ nie je uvedené inak.**“

Dozorná rada **konštatuje**, že pri prevode vlastníctva predmetného vozidla **neboli dodržané podmienky ustanovené v Zásadách hospodárenia**, nakoľko

- absentuje akákoľvek dokumentácia ohľadom vyhlásenia prebytočnosti alebo neupotrebitelnosti majetku,
- riaditeľka n.o. nemohla disponovať písomným návrhom, nakoľko likvidačná komisia nebola zriadená,
- chýba písomný súhlas starostu obce,
- predmetné vozidlo nebolo posúdené ako prebytočné alebo neupotrebitelné v zmysle Zásad hospodárenia
- absentuje znalecký posudok alebo iné určenie hodnoty vozidla, z ktorého by bolo možné odvodiť kúpnu cenu 50 €
- absentuje vykonanie finančnej kontroly, čím nebola v dostatočnej miere zabezpečená efektívnosť, účinnosť a účelnosť
- prevod vlastníctva hnutelnej veci možno považovať za netransparentný, nakoľko bol uskutočnený bez informovania starostu obce, zastupiteľstva, správnej rady CPK a verejnosti.

2. Porušenie povinnosti podľa § 5a zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (povinné zverejňovanie zmluvy) a naplnenie skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia v zmysle zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov

V zmysle § 2 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z.z. **povinnými osobami** sú aj právnické osoby, ak v nich povinné osoby podľa odsekov 1 a 2 (t.j. obec) majú samostatne alebo spoločne aspoň väčšinovú priamu alebo nepriamu účasť, a ak súčasne sú kontrolované povinnou osobou podľa odsekov 1 a 2, alebo povinná osoba podľa odsekov 1 a 2 priamo alebo nepriamo navrhuje alebo ustanovuje viac ako polovicu členov ich riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu. Z uvedeného možno konštatovať, že CPK n.o. je povinnou osobou, nakoľko jej jediným zriaďovateľom je obec, je kontrolovaná obcou a členov kontrolného orgánu (dozorná rada) volí a odvoláva obecné zastupiteľstvo.

Podľa § 5a zákona č. 211/2000 Z.z. sa **povinne zverejňujú písomné zmluvy**, ktoré uzaviera povinná osoba podľa § 2 citovaného zákona a ktorá obsahuje informáciu, ktorá sa získala za finančné prostriedky, s ktorými hospodária **právnické osoby verejnej správy** alebo sa **týka používania** týchto finančných prostriedkov.

Zákon č. 211/2000 Z. z. ďalej ustanovuje v § 5a ods. 9 povinnej osobe zmluvy zverejniť **bezodkladne po uzatvorení**.

Podľa § 21a zákona č. 211/2000 Z. z. **priestupku** sa dopustí ten, kto poruší inú povinnosť ustanovenú zákonom č. 211/2000 Z. z.. Za priestupok možno uložiť **pokutu do 1 650 eur** a zákaz činnosti až na dva roky.

Podľa § 47a Občianskeho zákonníka povinne zverejňované zmluvy **nadobúdajú účinnosť** najskôr dňom **nasledujúcim po dni jej zverejnenia**. Teda zverejnenie takejto zmluvy je podmienkou nadobudnutia jej účinnosti (a následného plnenia z nej).

V zmysle § 47a ods. 4 „*ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.*“

Na základe tejto konštrukcie síce právny úkon vznikne, no počas celej doby udržiavania stavu nezverejnenia práva a povinnosti z nej vzniknuté **spočívajú**. Práva a povinnosti počas tejto doby síce existujú, no nespôsobujú účinky.

Z pohľadu občianskoprávneho následku plnenia, ktoré by bolo vynaložené, aj napriek neúčinnnej alebo zaniknutej zmluve, platia ustanovenia o **zodpovednosti z bezdôvodného obohatenia**.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka „*Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.*“

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka „*Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.*“

Podľa § 458 Občianskeho zákonníka sa musí **vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením**, pričom ak to nie je možné najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť **peňažná náhrada**.

Podľa § 3 ods. 3 písm. c) Zásad hospodárenie obce sú Subjekty uvedené v § 1 ods. 2 povinné „*používať všetky právne prostriedky na zachovanie majetku obce, na jeho ochranu, uplatňovať právo na náhradu škody proti tým, ktorí za škodu zodpovedajú, uplatňovať právo na vydanie bezdôvodného obohatenia proti tomu, kto ho na úkor obce alebo právnickej osoby obce získal, vymáhať s tým súvisiace pohľadávky*“.

Dozorná rada **konštatuje**, že nezverejnením uvedenej kúpnopredajnej zmluvy došlo **k porušeniu § 5a zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám**, čím zároveň vzniká **naplnenie skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia** v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

3. Porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 523/2004 Z. z. je **základný finančný zákon verejnej správy**, ktorý upravuje zásady rozpočtového hospodárenia a členenie verejnej správy.

Podľa § 3 ods. 1 písm. b) zák. č. 523/2004 Z.z. sú subjekty verejnej správy právnické osoby zapísané v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu a zaradené vo verejnej správe v súlade s jednotnou metodikou platnou pre Európsku úniu v územnej samospráve.

Na základe informácií dostupných na stránke Štatistického úradu **slovak.statistics.sk** v časti – databázy – Subjekty verejnej správy CPK, n.o. je **subjektom verejnej správy**.

Podľa § 31 ods. 1 písm. g) je umožnenie bezdôvodného obohatenia získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov **porušením finančnej disciplíny**.

Za takéto porušenie finančnej disciplíny sa v zmysle **ods. 6 ukladá pokuta** od 200 eur do 10 000 eur v závislosti od závažnosti porušenia finančnej disciplíny a dĺžky trvania protiprávneho stavu.

Podľa **ods. 7** je subjekt verejnej správy, ktorý porušil finančnú disciplínu **povinný uplatniť voči zamestnancovi** zodpovednému za porušenie finančnej disciplíny postup podľa osobitných predpisov (napr. Zákonník práce).

Dozorná rada **konštatuje**, že

- CPK n.o. ako subjekt verejnej správy bola povinná riadiť sa pri svojom hospodárení zákonom č. 523/2004 Z.z.
- nedodržaním ustanovení zákona č. 523/2004 Z.z. bola naplnená skutková podstata **porušenie finančnej disciplíny**

III.

Na základe vyššie uvedeného Dozorná rada **odporúča**:

- postupovať v zmysle ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka na **vydanie bezdôvodného obohatenia**
- podať **návrh na udelenie pokuty** v zmysle § 21a ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. osobe zodpovednej za nesplnenie povinnosti, t.j. riaditeľke n.o., ktorá zatajením uzavretia tejto zmluvy znemožnila zodpovednému zamestnancovi jej zverejnenie
- **vyvodenie zodpovednosti za porušenie finančnej disciplíny** v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách

V Kalnej nad Hronom, dňa

Členovia dozornej rady:	Mgr. Denisa Belfiová	
	Ing. Andrea Vajdová	
	Renáta Wurczarová	